

І. Бондаренко
О. Васіна
Т. Іваненко

ДИЗАЙНЕРСЬКА ОСВІТА

МЕТОДИКА НАУКОВО-
ДОСЛІДНИЦЬКОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ
ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ
ОСВІТИ

Бондаренко І. В., Васіна О. В., Іваненко Т. О.

**ДИЗАЙНЕРСЬКА ОСВІТА:
МЕТОДИКА НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ
СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Підручник

2019

УДК 7.01:001:378(477)
Б81

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Харківської державної академії дизайну і мистецтв 16 травня 2019 р., протокол № 43

Рецензенти

Алфьорова З. І., доктор мистецтвознавства, професор Харківської державної академії культури;
Проценко О. П., доктор філософських наук, професор Харківського національного університету будівництва та архітектури;
Гончар О. В., доктор педагогічних наук, професор Харківської державної академії дизайну і мистецтв

У підручнику розглянуто поняття науки та її становлення, види наукових досліджень, головні положення теорії дизайну. Розкрито методологію наукового дослідження з урахуванням особливостей дизайнерських спеціалізацій. Приділено увагу підготовчому етапу науково-дослідницької роботи, а також принципам академічної доброчесності.

Підручник розрахований на студентів дизайнерських спеціалізацій закладів вищої освіти України другого рівня. Деякі положення також можуть бути використані в підготовці аспірантів спеціальності 022 Дизайн.

Бондаренко І. В., Васіна О. В., Іваненко Т. О. Дизайнерська освіта: методика науково-дослідницької роботи студентів закладів вищої освіти : підручник. Харків : ХДАДМ, 2019. 240 с. ISBN 978-966-8106-85-9

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1 НАУКА ТА НАУКОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ	6
1.1. Поняття науки, її становлення та класифікація	6
1.2 Структура науки та форми наукового пізнання	14
1.3. Види наукових досліджень. Наукові дослідження в роботах дизайнерського спрямування	18
Питання до розділу	22
РОЗДІЛ 2 МЕТОДОЛОГІЯ ТА МЕТОДИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	24
2.1 Теорія і методологія наукових досліджень	24
2.2. Зміст та класифікація основних методів наукового дослідження	25
2.3 Методологічні засади дослідження дизайн-об'єктів	36
Питання до розділу	38
РОЗДІЛ 3 ДИЗАЙН ЯК ФОРМА ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	39
3.1. Головні положення теорії дизайну	40
3.2. Проблеми форми в дизайні	44
Питання до розділу	50
РОЗДІЛ 4 ПІДГОТОВЧИЙ ЕТАП НАУКОВО - ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ	52
4.1 Логіка процесу наукового дослідження. Вибір теми та планування науково-дослідницької роботи	52
4.2. Збір наукової інформації	57
4.3. Принципи академічної доброчесності	66
Питання до розділу	71
РОЗДІЛ 5 НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВИХ РОБІТ СТУДЕНТІВ	73
5.1 Стиль наукових текстів. Способи викладення наукової інформації в тексті	73
5.2. Структура науково-дослідної роботи та вимоги до її оформлення	82
5.3. Засоби подання графічного матеріалу. Оформлення таблиць, схем та ілюстративного матеріалу	90
5.4. Вимоги до друкування рукопису, оформлення списку використаних джерел та додатків	93
Питання до розділу	94
РОЗДІЛ 6 ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ РОБОТИ	96
ЛІТЕРАТУРА	103
ДОДАТКИ	117

ПЕРЕДМОВА

*Наука — це певний спосіб мислення,
а не просто сукупність знань.*

Карл Саган

На початку XXI сторіччя українська освіта зазнає значних змін в умовах перебудови освітянської галузі. Ідеться про адаптацію системи освіти до нових соціально-економічних і політичних реалій, її органічне входження в європейський і світовий освітянський простір, підвищення якості навчання й виховання відповідно до найновіших надбань науки та суспільної практики. Нині «українська гуманітарна освіта ... спрямована на формування наукових знань, вміння мислити і пізнавати, вести полеміку із зустрічною точкою зору, користуватись власним розумом і довіряти йому» [14, с. 289]. Згідно з «Концептуальними засадами гуманітарної освіти в Україні (вища школа)», форми та методи освіти мають формувати в молоді здатність до «інноваційного стилю мислення» [14, с. 307], і саме другий рівень вищої освіти є орієнтованим на підготовку фахівців, здатних до наукового пошуку, здійснення системного аналізу та вироблення обґрунтованих висновків.

У закладах вищої освіти України дослідницька діяльність регулюється чинними Законами України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», статутами університетів та інших закладів вищої освіти.

Підручник входить до складу навчально-методичного комплексу з дисципліни «Методика організації науково-дослідницької роботи» другого рівня вищої освіти галузі знань 02 Культура і мистецтво за спеціальністю 022 Дизайн та розрахований як на освітньо-професійні програми, так і освітньо-

ньо-наукові програми дизайнерських спеціалізацій. Зміст підручника спрямований на розвиток наукового пізнання студентів, що дасть змогу розв'язувати такі завдання:

- освоєння теорії наукових досліджень;
- ознайомлення з методикою наукового дослідження;
- оволодіння методикою відбору, оброблення інформації, а також аналізу й синтезу результатів дослідження;
- набуття практичних навичок із проведення проектно-теоретичних досліджень.

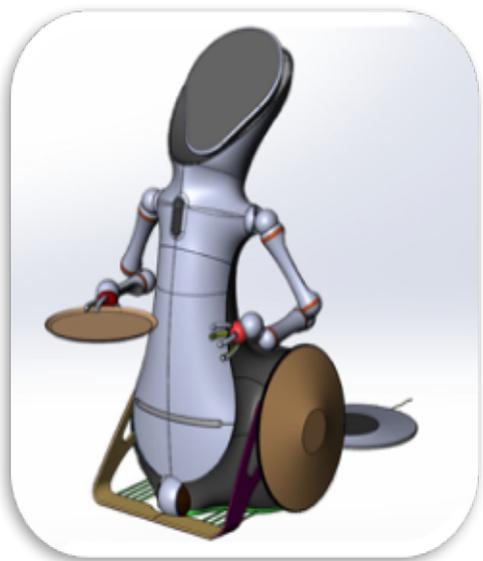
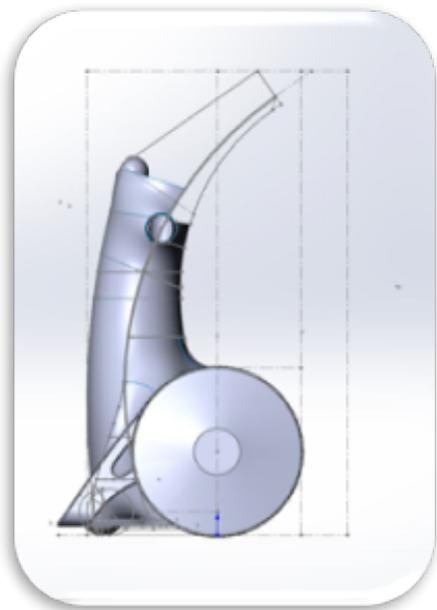
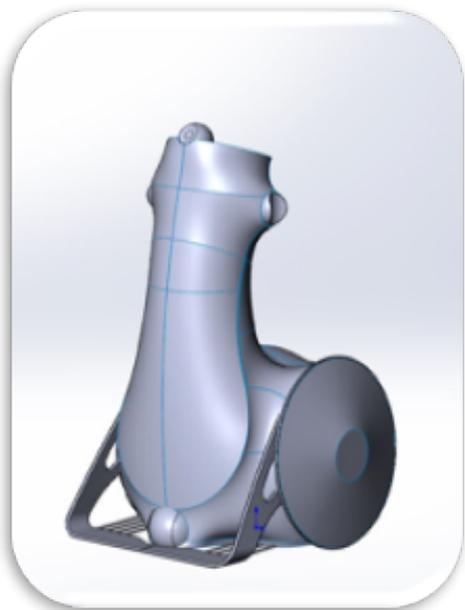
У підручнику докладно розглянуто поняття науки та її становлення, види наукових досліджень, головні положення теорії дизайну. Розкрито методологію та методи наукового дослідження з урахуванням особливостей дизайнерських спеціалізацій. Приділено увагу підготовчому етапу науково-дослідницької роботи, а також принципам академічної доброчесності. Підручник складається з восьми розділів, містить питання для самоконтролю, а також приклади написання вступу, анотації, належного оформлення роботи, додатків тощо. Засвоєння викладеного матеріалу сприятиме розвитку раціонально-творчого мислення студентів та зростанню професійної свідомості й запровадженню теорії в практику дизайну.

Рис. 1. ROBOT4U. Asia-Pacific (APAC). Кумаї. 2014 р.
 Фото: http://www.chinadaily.com.cn/regional/bda/2016-11/29/content_27515788.htm

Рис. 2. OSHbot. Lowes Innovation Labs, Fellow Robots. США. 2014 р.
 Фото: <https://newatlas.com/oshbot-lowes-robot-sales-assistant/34560/>

Рис. 17. Пошукові моделі. Комп'ютерна графіка